

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, gezien hebbende van het besluit van Mijnheer den Staatsraad Gouverneur van Zuid-Holland van den 24 Mei jl., (*Provinciaal blad* N°. 60.) brengen bij dezen ter kennis van het algemeen, het navolgend uittreksel uit het Rapport der Geneeskundigen, welke van gouvernementwege belast zijn geweest met het onderzoek te Hamburg en te Berlyn, aangaande den aard en de meest geschikte wijs van behandeling van den *Aziatischen Braakloop*, met aanmaning aan een ieder, om de daarin voorkomende voorschriften zich zoo veel mogelijk te nutte te maken.

Maatregelen, strekkende om het ontstaan en de verbreiding van den Aziatischen Braakloop tegen te gaan, door het wegnemen of vermindering der oorzaken, welke plaatsen of personen tot deze ziekte voorbeschikken.

1°. Dat eene bijzondere opmerkzaamheid worde geslagen op de deugdzzaamheid van het water in de openbare bronnen en pompen, en op de reiniging derzelve; alsmede op de deugdzzaamheid der overige levensmiddelen, vooral van het vleesch en van den visch, ten einde deze niet oud en deels bedorven ter markt gebragt, en voor geringen prijs verkocht worden, en men behoorlijk zorg drage dat de daaromtrent bestaande verordeningen worden nageleefd en gehandhaafd.

2°. Dat men den ingezetenen met die gezondheidsregelen bekend make, waardoor men zich het best voor de ziekte kan hoeden.

Deze hebben inzonderheid betrekking op het in acht nemen van eene behoorlijke dieet, eene warme en zindelijke kleding en het bewaren van eene goede gemoedsgesteldheid.

Wij hebben te voren gelegenheid gehad, aan te toonen, hoe zeer afwijkingen in den leefregel als voorbeschikkende of gelegenheid gevende oorzaken tot de ziekte werken, en het is dus van het grootste belang zich zorgvuldig voor dezelve in acht te nemen.

Men stelde zich derhalve niet nuchter aan de lucht bloot, en wanneer de tijd tusschen het ontbijt en het middagmaal te lang mogt zijn, zorge men in dien tusschenruim eenig voedsel te gebruiken, ten einde de maag niet op eenmaal met te veel spijsen te overladen.

Ofschoon dus onmatigheid in het gebruik van anders gezond voedsel reeds nadeelig is, zoo is het evenwel vooral de keus omtrent de hoedanigheid van spijs en drank, welke eene bijzondere aandacht verdient. Het veelvuldig gebruik, alzoo, van visch, vruchten, van groenten, vooral van waterachtige, en in het algemeen van verkoelende spijsen, is, wanneer de cholera in eene plaats heerscht, af te raden, alsmede het gebruik van zoodanig voedsel, hetwelk de ondervinding aan sommige personen geleerd heeft, dat bij hen ligtelijk diarrhae veroorzaakt, of op eenige andere wijze door hen niet goed verdragen wordt. Ook het brood verdient eene bijzondere opmerkzaamheid; hetzelfde moet van gezond graan bereid, goed geczezen en gaar gebakken zijn.

Oud gezouten of gedroogd, en vooral bedorven, vleesch of visch is het hoogste nadeelig; terwijl het gebruik van goed rundvleesch het meest aan te bevelen; hoewel wij aan het matig gebruik van kalf-, schape- en varkensvleesch, alsmede van gevogelte en wild, geen nadeel toekennen; terwijl men echter op sommige plaatsen heeft opgemerkt, dat gedurende de cholera-epidemie eenige dieren, en vooral ganzen, eenden en hoenders, eene bijzondere, volgens sommigen, met de cholera overeenkomende, verschijnensel sterven, is het van belang daarop acht te geven, en zich zorgvuldig voor het gebruik van vleesch van zieke dieren te wachen.

Niets echter oefent eene meer algemeen erkende verderfelijke werking uit, dan het misbruik van sterken drank; elke plaats, welke door den Braakloop bezocht wordt, bevestigt deze waarheid, en wij hebben zoo menigvuldig de treurige gevolgen hiervan gezien, dat wij de autoriteiten en personen van invloed niet genoeg kunnen aanbevelen, daartegen hunne verzorgingen en vermaningen bij de geringe volksklasse aan te wenden (*). Insgelijks moet het gebruik van jonge zure wijnen, van veel en van versch maar bier, en vooral in het algemeen, van kouden drank, als water, wei of karnemelk, wanneer het lichaam verhit is, als zeer nadeelig worden beschouwd. Een matig gebruik daarentegen van goeden wijn, en inzonderheid rouden Bordeaux-wijn, achten wij heilzaam, en dat van goed bier, van water en wijn, of met een weinig brandewijn vermengd, alsmede van thee en thee, onschadelijk, als ook het matig gebruik van geestrijken drank, voor hen die daaraan gewoon zijn.

Over het geheel zouden wij het daarvoor houden, dat menschen, welke eene geregelde levenswijze in het gebruik van spijs en drank gewoon zijn, en die houden, daarin hoegensamd geene, en vooral geene plotselinge, veranderingen moeten maken, hetzij wanneer eene plaats door de cholera bedreigd wordt, hetzij wanneer deze werkelijk in dezelve heerscht.

Aangezien de ondervinding geleerd heeft, dat inzonderheid bij eene cholera-epidemie eene spoedige afwisseling en overgang van warmte in koude, en omgekeerd het bijzonder verkoeling van sommige lichaamsdeelen, vooral van den voet en der voeten, zeer nadeelig is, moet men zich hiervoor met de meeste zorg hoeden. Eene warmere kleding dan gewoonlijk; het dragen van wollen, b. v., flanel op de huid, en wollen kousen aan de beenen, of, voor e Colera wier buiks-organen gevoelig voor koude zijn, van een flanel gordel en van een vlaggendoek tot verwarming van den buik, is dus zeer aan te bevelen; witte linnen, de groote medelijdenheid bij vele menschen tusschen de voeten van de organen van den onderbuik, is het ook van aanbelang te zorgen, 60 C. in de voeten bestendig droog en warm worden gehouden. Ook moet de van de gezondheid des lichaams zeer worden in acht genomen.

Van niet minder aanbelang is het bewaren van eene goede opgeruimde gemoedsgesteldheid. Er is misschien geene ziekte bij dewelke de ziel meer in de invloed eenen zoo grooten invloed uitoefent, als bij den Aziatischen Braakloop. Men vermijde dus alle te sterke inspanningen van den geest, perstrachte, zoo veel mogelijk, alle hevige gemoedsaandoeningen, als angst, loozen angst, kommer, toorn, enz., zorgvuldig voor te komen; daarentegen, wettige men, door eene opgewekte gemoedsgesteldheid en eene matige inspanning van den geest, de ziel in eene kalmte en opgeruimde stemming te bewaren, waartoe vooral een onbepaald vertrouwen op de wakende Voorzienigheid strekken kan.

(*) Zoodanige nachthuizen, waar zich gewoonlijk een groot aantal menschen vereenigt, en zich schuldig maakt aan voortdurende dronkenschap, zouden, onzes inziens, om deze reden, van wege het plaatselijk bestuur moeten worden gesloten.

Diegenen, welke eene bijzondere vrees voor de ziekte bekomen hebben, moeten zich voor het zien van cholera-zieken, om vroeger opgegeven redenen, wachten; terwijl diegenen, welke deze vrees niet kunnen tegengaan, en hiermee zich in de gelegenheid bevinden, het veiligst doen de ziekte te ontvlugten, en zich naar eene plaats te begeven waar de ziekte niet heerscht.

Ten einde, wanneer de ziekte in eene plaats is uitgebroken, zoo min mogelijk nadeelige gemoedsaandoeningen bij de inwoners op te wekken, moeten alle maatregelen van dwang vermeden worden, welke in zoo vele plaatsen de heillooste gevolgen na zich hebben gesleept; doch het uitvoeren der te nemen maatregelen zoo veel mogelijk aan de goedwillige medewerking der inwoners worden overgelaten. Tot hetzelfde einde is het nuttig, dat alle plaatsen tot een onschuldig vermaak der inwoners dienende, blijven opengesteld en zoo veel mogelijk worden aangemoedigd.

Even gelijk van den geest moet ook eene al te sterke en aanhoudende inspanning van het lichaam, welke tot verzwakking en uitputting aanleiding geeft, en aanhoudende rust, welke eene werkeloosheid van de organen des lichaams ten gevolge heeft en waardoor hetzelfde tot ziekte geneigd wordt, vermeden worden; eene matige lichaams-oefening en dagelijksche beweging in de vrije lucht, vooral bij droog weder, is echter zeer aan te bevelen.

Leyden, den 6 Junij 1832.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

J. G. DE MEY.

Ter ordonnantie van dezelve,

P. A. DU PUL.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, bij circulaire missive van Mijnheer den Gouverneur van Zuid-Holland, van den 26 Mei 1832, N°. 25631-98, (*Provinciaal blad* N°. 61), ontvangen hebbende

de door Hun Ed. Groot Achtb. de H. H. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, bij dispositie van den 25 dierzelfde maand, voor den jaer 1832 gearresteerde lijst der als bevoegd erkende beoefenaren van de onderscheidene takken der Geneeskunde, welkers inhoud door afkondiging is bekend gemaakt, brengen, bij deze, ter kennis van een ieder, wien zulks zonde mogen aangaan, dat gemelde lijst ook voortaan ter visie van de belanghebbende ter Secretarij dezer Stad zal zijn gedeponeerd.

Leyden, den 7 Junij 1832.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

J. G. DE MEY.

Ter ordonnantie van dezelve,

P. A. DU PUL.

TURKYE.

De Sultan heeft den onder-Koning van Egypte, *Mehemed-Ali*, en zijn zoon *Ibrahim* in den ban verklaard, hun de twee toevertrouwde stadhoudersschappen ontnomen en *Husseïn-Pacha* tot derzelve opvolger in de stadhoudersschappen van Egypten, Kandia en Abyssinië, benoemd. De *firman* deswegens bevindt zich, benevens des Mutifs uitspraak, door 40 Ulema's ondertekend, in den *Ottomanschen Monitor*, van den 5 Mei. Bij eene circulaire nota is van dezen maatregel door de Porte aan alle vreemde gezantschappen kennis gegeven, met verzoek, dat de vaart naar de haven van Egypte aan de Europeische handelschepen mogte verboden worden, tot na geëindigd strijd met *Mehemed-Ali*. — Volgens de laatste berichten uit Syrië, was *Ibrahim-Pacha* van St. Jean d'Acre, waar hij een blokkade korps achter gelaten had, over Tripoli naar Hama opgebroken. Den 7 Mei is de vloot, tegen *Mehemed-Ali* bestemd, uit de haven van Konstantinopel uitgelopen.

De *Ottomansche Monitor* van den 28 April meldt verder: „Wij deelden reeds mede, dat de opstandelingen van Bosnië, waarbij zich de naburige Albanesche stammen der LAPEN en GHULAKS gevoegd hadden, bij Butzetrin werden geslagen. De Groot-Vizier hield het voor overmatig, deze stammen, benevens een ander, SCHALFS genaamd, die dadelijk met de opstandelingen gemeene zaak maakte, het eerste tot gehoorzaamheid te dwingen en nam zijne maatregelen dienvolgens. *Ibrahim-Pacha*, ex-gouverneur van Bosnië, die zich met zijne troepen te Pristina bevond, vereenigde zich met zijnen broeder, den Mirimiran *Omer-Pacha*, en met den gouverneur van Uskiud, *Teschar-Pacha*. Van den anderen kant begaven zich de Musillims naar Ypek en Bacons, de Pachas *Arslan* en *Seyfeddin*, aan het hoofd van een vrij aanzienlijk korps troepen, op weg. Volgens een beraamd plan rukten zij in drie kolommen tegen de opgestane volken aan. Een enkele krachtvolle aanval was genoegzaam om de LAPEN en GHULAKEN ter onderwerping te noodzaken. De SCHALFS volgden weldra hun voorbeeld. Alle namen de nieuwe intigtingen der regering aan en stelden gijzelaars. De ontwapende opstandelingen werden met veel inschikkelijkheid behandeld. Ten einde meerdere aanstokers, die den opstand angeblazen hadden, magtig te worden, droeg de Groot-Vizier aan *Husseïn*, Pacha van Churabne, op, om het land der Ghulaks te doortrekken, en zond *Ismael*, Pacha van Lescovtza, naar Kirschunli. *Makmud-pacha* begaf zich, aan het hoofd zijner troepen, persoonlijk naar Pristina, en zal zich van daar naar Bosnië rigten. *Hanedî-pacha*, tegenwoordig gouverneur van Bosnië, trok van Monasteri op, ten einde zijne magt in de opgestane gedeelten der provincie te doen erkennen. Men kan die Bosnische aangelagenheden, als nabij haar einde beschouwen.

GRIEKENLAND.

Uit WEENEN schrijft men den 28 Mei: De zaken van Griekenland zijn deze laatste dagen ernstig te Londen voorgenomen, en men schijnt te zijn overeengekomen, om de Porte eene vergoeding te geven door het afstaan van eenige Grieksche eilanden, indien zij bewilligen mogt in de uitbreiding der grenzen van het Grieksche vaste land. Zij had, gelijk bekend is, zich daarmede onder de bedinging vereenigd, dat zij ontheven zoude worden van de aan Rusland nog te betalen krijgsschattingen. Men twijfelt alzoo niet, of dit ontwerp zal in Konstantinopel aangenomen, en mitsdien de Grieksche staat eindelijk geconstitueerd worden.